

ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԻԵՄ

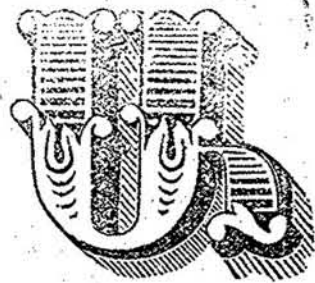
ՔԱՆԱԿՈՒՄ

Տարեկան վեցամսեայ

ԵԳԻՊՏՈՍ . . . 7. 0. 80 40
ԱՐՏԱՍԱՀԱՄԱՆ ԶԲ. 20 10

ՍԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏԱՍԱՀԱՄԱՆ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱՂԴԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹԸ ԵՐԵԲ ԱՆԳԱՍ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուար, Թիւ 16

ԱՂԴԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ

ՀԱՍՏԵ

Journal ARAV

B. P. № 600

Alexandrie, EGYPT

ՀԱՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ ԶԵՆՈՒԹԻՒՆԵՐԸ ԶԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՏՆՕՐԵՆ-ԽՄԲԱԳՐԱԿԵՏ՝ ՎԱՀԱՆ ԹԵՔԵԱՆ

ԿԱՄԱՌՈՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ա.

Ներկայումս մէջ օրուան դիւա-
ւոր, կարելի է ըսել հրատարակ-
չին է Կամաւորական խնդիրը, որ
արտասահմանի միւս հայ գաղութ-
ներուն մէջ ալ նոյնքան կ'ըզգու-
ցնէ միտքերը այս պահուստ:

Ըսենք անմիջապէս որ այստեղ
կամաւորական խնդիրը ըսելով չենք
հասկնար հայկական ռազմաբնիկ
վրայ կուռող կամաւորներուն նիւ-
թապէս օգնելու հարցը. այդ մա-
սին ասկէ առաջ մտածուելու է

որ քիչ քանակութեամբ կ'ըզգու-
ցնէ իրենց անհատականութեան
այդ բանական պահանջները:

Կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

ներուն արձագանգ տուած պիտի
ըլլանք ըսելով թէ երկարատեւա-
կան խնդիրը մենք չենք հայտնա-
կատարական խնդիր եւ մէկ կա-
մաւորական գործելակերպ: Այս
ցանկալի արդիւնքը առաջ բերելու
փափաքով է որ օգտակար կը հա-
մարենք այս խնդիրն շուրջ մեր ըն-
թերցողներուն պարզել մեր տեսու-
թիւնները և լուսարարել հարցը
գոնէ այն չափով որչափ կը ներքն
պարզաբանենք: Այս լուսարարու-
թիւնը կ'ընենք իր օգուտն ունենալ
Սերմանութի միւս հայ գաղութներ:

Կարծիք կ'ըզգուցնէ կամ

կարծիքով վրայ էին, որոնք կ'ըզգու-
ցնէ իրենց անհատականութեան
այդ բանական պահանջները:

Կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

առանձին գործունէութեան նոր ա-
ռիթ մը ընել: Անոնք չեն փափա-
քիր հարցին ծանրութիւնը մատնա-
նշել կամ դժուարութիւնները և
պատասխանատուութիւնները ընդ-
նշմարել տալ: Իսկ դիմադրող ժո-
ղովրդային հոգեբանութեան տկար
կողմերը, հարցը կը ներկայացնեն
այն ամենապարզ և ամենադիւրի-
նէն մէջ որուն վերեւ անհարկե-
ցինք: Ասանկով կը յուսան կորովի
և եռանդուն գործունէութեան նոր
և դիւրագիտ վարկ մը չահել, մինչ
ուրիշներուն չընկալեալ մտահոգու-
թիւնները և արդարացի վերապա-
հութիւնները պիտի ներկայացուին
իրեն չկամութիւն և անպարտա-
նշալութիւն:

Իրօք, կը խոստովանենք որ

հարցը իրենց անհատականութեան
կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

կամաւորական խնդիրը, որոնց
cadres-ներն ալ
ամբողջովին իրենց կուսակցու-
թիւնները կը հայթայթեն դրօշ-
առով իրենց կ'ըզգուցնէ միտքերը
մարտիկներն իրենց սպայ կամ ենթա-
սպայ, բայց դառնի մէջ ըլլալ կու-
թիւն պայքարած քաղաքի մէջ, կամ
թէ կոտորածի սպառնալիքին են-
թադրեալ իրենց անհատականութեան

ԻՐԵՐ ՈՒ ԲԱՌԵՐ

«ԿԸ ՀԱՄԱԿԱՆՈՒՄ ՊԵՏԻՆ»

Այս պահուստ ուր տեղեկութիւն
կը տեղայ կ'ընենք Բ. Պ. Վրայ իր
ամեն հրէշն ու պատուաւոր զօր մար-
կային ցեղը ծանցած ըլլալ երբեք, ըս-
տիկանք մըն է անհնել թաղակիր զօր-
ակի գլուխ մը: Վրայ-Եմանուէլ
Գ. Վ. որ վերապետեալ ասելի բան մըն է
— մարդ մը:

Զեղուցութեան կուսակցութեան, Իտա-
լիոյ մէջ, կը յայտարարենք թէ միա-
պետութիւնը պիտի կործանուի եւ ժո-
ղովուրդը պատերազմի մը աղէտին մատ-
նուի. ու այսօր իտալական ժողովուրդը
իր վերապետին համար զգացում մը կը
ստանէ որ վրէժ է յարգանքն ու վրէժ
հաւատարմութիւնն է: Նոր դարձնք մը կըն-
քուած է, կարծես, ժողովրդեան ու ար-
քայական սան միջև:

Պարզապէս, ժողովուրդը իտալ-
ական թաղաքները ի տղայ տիկոյ վիտու-
պիւնէն ընտանեկան ընտանեկան է խոր
կողմում:

Իտալական վարկն է ընտանեկան սպար-
կում միջազգային դատարանում:
Ժամանակ, երբ դառնար ստրկութեան
ներքոյ ստատուքով մի ժողովրդի պատու-
թեան յոյսն է ծաղիկ: Վերապէս՝ այն
ժամանակ, երբ յանուն այդ յոյսի ամ-
բողջ հայ երիտասարդութիւնն ամեն
գիտելիքն է դադարեալները տարբերու-
թեան իր թանկագին արիւնն է զոհու-
ած պատերազմի դաշտերում: Այն ժամանակ,
երբ հայ արեւմտաւորը իր վրէժին կօ-
պելիւր և հայ վրէժային իր վրէժին կտոր
հացը չին ինչպէս իրանց ստատուքով
կտոր համար, այն ժամանակ, երբ նոյն
խիկ անուան համարված հայ հոգեւո-
րականութիւնն է զգացիլ ու յուզիլ,
այդ իսկ ժամանակ կայ մի դատարար,
որ մնում է ոտնաձիգ քաղաքի իր զար-
հուրիկ իրաւունքի, իր քրտմանի անձա-
մոլութեան մէջ:

Խոստովանում եմ, ես երբեք հայ
հարուստներ, երբեք զաւակներ
չեմ ունեցել: Եւ չեմ կարծում, որ նայե-
նունցած լինի որ և է մ'ընել: Երբ
զիտեղ զիտ և զիտելի երբ
հարցը չեմ համարել ընդ-
հալած զգացումներ, դիմադրել յոյսի
երբեք չեմ երեւակայել, թէ նա ազգա-
յին կամ մարդկային խոշոր ճգնաժամ-
ներն իր հոգին կարող է արտաւել ոսկու
զարհուրելի կապանքներէն և յոյս տալ
զէթ այնչափ բարոյական քաղաքիւն,
որին ընդունակ է նոյն դատարարը ու-
րիւր ազգերի մէջ:

Իսկ խոստովանում եմ, միևնոյն
ժամանակ, որ երբեք չեմ երեւակայել,
թէ նա կարող է լինել այնքան անխիտ,
այնքան անզգայ, այնքան նոյն իսկ ան-
խիտ, որքան այժմ, երբ Հայկական-Գա-
ղա իր կամաւորութիւնը, հայ գաղթա-
կանութիւնն այնքան կարիք ունեն սրա
օգնութեանը:

Ասում եմ՝ անխիտ, որովհետեւ ինքն
իրան իսրայէլ համարող ազգ դատարարը
միջնակ այժմ չէ կարողանում ըմբռնել,
թէ որպիսի զօրութիւն հարուստ է տալիս
ոչ միայն իր բարոյականին, այլ և նիւ-
թականին՝ իր անօրինակ զարգացում-
թեանը և քրտմանի ժողովրդեանը:

Երբեք պատահեցի մի ինտելիգենտ
կամաւորի, որ նոր է վերադարձել պա-
տերազմի դաշտի: Նա վերադարձ է. մի
զինակ շարքի է նրա ձեռքը, միւսը
նրա աջ թիւնը: Զինուորական իշխանու-
թիւնը նրա քաղաքիւնը վարձարար է

ներ, ծախող շնորհներ, երբեք. ու դիւա-
նոցները օդին մէջ՝ անվերջ կեցցէ՛նք
պայթեցան, այն ստործան որ վերջը
կ'ամանուէլ անկարող կ'ըլլար իր եր-
վարը շարժելու և դուրս ելնելու զինքը
չընկալաւոր համակրութեան չընկալե-
ն: Զինուորները իրենց խանդավառ ցոյցե-
րը կը շարունակեն:

— Իսկ ինչ կ'ընենք մա կարծի
տղաքը, ըսաւ թագաւորը թիկնապետին՝
քաղաքը յուզումով մը իր ձեռքով: Ինչ
արդիւրք որ եւս ալ «կեցցէ՛նք արքան» պո-
ռում իրենց հետ...:

Ու իր գլխանոցը վեր անհեղիւ, դո-
ւեց ուժգին ձայնով մը:

— Կեցցէ՛նք Իտալիոյ կարծիները...
Խանդավառութիւնը քաղաքիւնը
հասած էր ու զինուորները շրջանակ
ալ անելի ստուարացած էր հիմա: Ապա-
նները պարտաւորուած էին հրամայել որ
ճամբայ բանաւ թագաւորին. ու վեր-
ջօր-Եմանուէլ ինքն իսկ ըսաւ զինքը
չընկալաւոր զինուորներուն:

— Օ՛հ, տղաք, ճամբայ տուէ՛ք ին-
ծի. այլապէս պիտի յիշեմ թէ սպայ մըն
եմ և թէ կ'ընամ հրաման ընել ձեզի...
Ու սուրբաց ապաւանջներն ուրիշ

Ժողովարի կոմիտե

տալ կամաւորներին համար ամսական
ընդամենը... 3000 ր.

Հոգեւոր էք: 3000 ր. ամսական՝ դան-
ձւած 800,000 րուբլուց:

Կարող են լինել անելի ծաղրելի և
սուտ պատրուակներ, կարող են լինել
անելի ամբողջ և խաղաղական որոշում:
Եւ միթէ այդ պատրուակներ, յորինող-
ները և այդ անսակ որոշումներ կայաց-
նողները չեն զգում, որ իրանք իրանց
ձեռքով ազգային անարդարութիւնն են
զրոյում: Իրանց ձեռքով:

Նշանակ է:
(Մակ)

ՇԻՐԱՆՔԱՅԷ

ՓՐՅՈՒԱՄ ԷՋԵՐ

ՏԱՐԱՆԻԼԱՆ ԶՈՒՄՏԵՐԻՍ

Գ.

Շատ դարձանալի և տարբերակ են
լին պարբերականութեան, բարձրագոյն, shu-
progr, phrogr և անհատական հաս-
տատու, ուսանող կայանի արդարութեանը
կ'ընթանան շուրջ ընդունակ, մասնաւոր
բարձրագոյն, որուն ամենամեծ պայքարն է
թշուառի ընդունակութեանը դուրս ձգելու
թորիկները երբեք ընդունակ յարձակու-
մէն չի վստահար, որովհետեւ խիստ արագ
կ'ընթանալ և իր երկու կողմը երկու պը-
տիկ արդարութեանը թշուառութեանը ունի
որոնք անմիջական կ'ընթանալ կ'ընեն թշ-
ուառի ընդունակութեան հայեցիլ, կամ peris-
cope կոչուած գործիքը խորտակել և
դայն ծովամայն ընել: Այս պարբերակ
անընդունակութեան ժամանակն իսկ
այնքան արագ կ'ընթանան, որ կարծես
թէ ծովի իսկ կը հեղան: Մովը բարկա-
ցած բայց անզօր ծերունի մը երեւոյթը
կ'անէ իրենց զով:

Մովը անընդունակութեան տարբերակ
վրէժ մեր նաւը ճամբայ կ'ընէ դէպի
ճարտարէլ, ազգի դաշտը:

Այդ օրը, նորին կ'ընեն ինչ
բարկա՛նք խիստ յոյսով և զինուորներուն
«Nearer my God to Thee» (Անկի մօտ
Քեզի, ո՛վ Աստուծոյ տնակը ու մեյա-
նայը կ'ընեն կ'ընեն ինչպէս ինչպէս
նաւագետներն կողմէ, որուն կը յա-
ջարդէ «Where is my boy-to-day?»
(Ո՛րք է այսօր զիտը), գործակալը ու

